

шення частки регіональних джерел фінансування, залучення власних коштів об'єктів господарювання, кредитів екологічного призначення, а також посилення ролі ринкових методів акумулювання коштів, спрямованих на охорону навколишнього середовища.

Особливе місце у вдосконаленні економічного механізму регулювання природокористування відводиться створенню цілісної та гнучкої системи організаційного забезпечення, яка передбачає законодавчо закріплене формування таких ринкових структур у сфері природокористування, як екологічні банки, біржі, компанії з страхування екологічних ризиків, ринку прав на викиди (скиди) забруднюючих речовин у навколишнє середовище та ін.

Важлива роль в економічному механізмі природокористування належить капітальним вкладенням на охорону навколишнього середовища та раціональне використання природних ресурсів. Разом з тим специфічним напрямом поліпшення екологічної ситуації повинно бути вдосконалення техніки і технології, надання усій системі виробничо-господарської діяльності екологічного спрямування.

Враховуючи це, ряд тем робочої програми з курсу «Регіональної економіки», які стосуються екологічних проблем розвитку регіонів, присвячені теоретичним основам формування економічного механізму управління природокористуванням. На наш погляд надзвичайно актуальним є подальше впровадження в навчальний процес дослідження сучасних економічних важелів раціонального природокористування, нових форм та методів господарювання, які в подальшому стимулюватимуть підприємства більш ефективно підходити до природокористування. Такі знання допоможуть сформувати у майбутніх економістів сучасні погляди та знання щодо вирішення завдань регіонального економічного та екологічного розвитку.

Л. В. Щетініна, канд. екон. наук, старш. викл.,

В. С. Васильченко, канд. екон. наук, проф.,

кафедра управління персоналом

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ: ХАРАКТЕРИСТИКА І ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Розвиток України як повноправної держави Європейського простору можливий, і це визнають більшість науковців, завдяки забезпеченню його інноваційного характеру. Тобто для того, щоб

нашій країні зайняти гідне місце у найближчий час, як мінімум, у Європі, необхідне «українське диво», оскільки поступальний шлях у реалізації подібної мети потребує кількох сторіч. Це стосується будь-якої сфери суспільного життя. Разом з тим, необхідно визначитися з пріоритетами.

Основою будь-якої базисної інновації є ідея або певне нове знання, а тому сучасний етап суспільного розвитку отримав назву «економіка знань». Своєю чергою, знання є головним предметом і результатом таких сфер, як наука і освіта. З огляду на це, на нашу думку, саме вони потребують першочергових інноваційних перетворень. Більш детально в цій статті зупинимось на характеристичі і проблемах реалізації інновацій у підготовці бакалаврів у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана (КНЕУ).

Головною метою сучасної вищої освіти є підготовка фахівців відповідно до потреб ринку праці. З подібною тезою важко не погодитися, оскільки в багатьох випадках вища освіта відірвана від проблем практики є формальністю, спрямованою на загальний розвиток особистості подібно до шкільної освіти. Крім того, така вища освіта не тільки не вирішує проблем соціально-економічного розвитку країни, а й створює йому перешкоди, зокрема зростання молодіжного безробіття, зниження іміджу закладів вищої освіти серед споживачів їх послуг тощо. На сучасному етапі подібні цільові орієнтації реалізовано не в повній мірі — ситуація, коли роботодавець погоджується взяти випускника ВНЗу без досвіду роботи, є скоріше винятком, ніж правилом.

Одним з напрямів розвитку бакалаврської освіти є перехід від передачі знань до формування у студентів компетенцій. Однак, не дивлячись на прогресивність подібного підходу, виникає ряд проблем теоретико-методологічного характеру, які пов'язані з визначенням сутності компетенцій. Чому це важливо? А тому, що важко формувати те, сутності чого ми не можемо сформулювати.

Не можна погодитися з підходом науковців, які намагаються визначити поняття «компетенція» через вже відомі терміни, такі, як навички, знання, вміння, оскільки це принципово нове поняття, яке пов'язане з останніми певними зв'язками, але означає не одне й те саме.

Так, на нашу думку, *компетенція* — це практичне знання в конкретній професійній сфері діяльності, успішне оволодіння яким, а також його використання, вимагають наявності у людини певних індивідуально-особистісних характеристик.

Тому метою навчального процесу має бути не тільки передача сукупності знань з певного професійного спрямування, а й розвиток індивідуально-особистісних характеристик як базису успішного оволодіння ними. Наприклад, індивідуально-особистісними характеристиками можуть бути певні комунікативні здібності (вміння вести переговори, слухати тощо), креативність, адаптивність тощо. З огляду на це, найкращою формою реалізації навчального процесу є тренінг.

Важливим моментом є розуміння відмінностей між компетенцією і компетентністю, між компетентністю і кваліфікацією. Під *компетентністю* ми розуміємо міру успішності реалізації людиною набутої системи компетенцій за певним напрямком професійної діяльності. Тобто оцінювання компетентності фахівця можливе за умови наявності у нього досвіду роботи за певним професійним спрямуванням. Тоді як *кваліфікація* є мірою придатності особи до певної професійної діяльності, яка визначається сукупністю сформованих у неї компетенцій і засвідчується відповідним документом (свідоцтво, диплом про освіту).

Зараз КНЕУ втілює в практику навчання сучасні методи, які базуються на принципах Болонської декларації, з наголосом на всебічний розвиток компетенцій студентів-бакалаврів та можливість їх успішної реалізації на практиці. Крім того, у ВНЗі проводиться робота щодо усунення недоліків, про які згадувалося у доповіді.

Таким чином, вирішення проблем теоретико-методологічного забезпечення інноваційного розвитку бакалаврської освіти сприятиме удосконаленню навчальних програм, а отже, підвищенню якості навчального процесу.

А. Г. Ягодка, доц.,
кафедра макроекономіки та державного управління

ОЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНИХ ЗНАНЬ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬСЯ ДИСЦИПЛІНОЮ «СОЦІАЛЬНА ІНФРАСТРУКТУРА І ПОЛІТИКА»

В сучасних умовах розвитку вищої економічної освіти однією із вимог є підготовка кваліфікованих фахівців, конкурентоздатних на ринку праці, здатних до компетентної, відповідальної та